

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, Piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neretrucate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Duker Nachf.,
W. Angenfeld & Emmer Leis-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelek Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
pold (VII Erszébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invoi-
ală. — EBOLAME pe pagina
1-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare
zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase lu-
ni 12 cor., pe trei luni 8 cor.
Pe un an 40 franci, pe șase lu-
ni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Pe un an 24 cor., pe șase lu-
ni 12 cor., pe trei luni 8 cor.
Pe un an 40 franci, pe șase lu-
ni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Se primumă la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului înului Nr. 30, etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dinul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 8 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 48.

Brașov, Luni-Marti 3 (16) Martie

1909.

Episcopia Caransebeșului

și uneltirile pentru subminarea ei.

Foița lui Burdia din Caransebeș aduce din „isvor demn de încredere“ știrea, că Majestatea Sa n'a întărit alegerea de episcop a archimandritului Filaret Musta. Dacă știrea este adevărată, atunci nu s'a făcut decât după dorința guvernului și a „deputatului dietal și consilierului aulic“ Constantin Burdia. După cum spune aceeași foiță, Burdia se află acasă (în Caransebeș) din 7 Martie n. De sigur, că prezența lui este reclamată de „lupta Inverșunată“, ce-o poartă acuma dimpreună cu oamenii săi pe teren bisericesc, în scopul ca la alegerea sinodale din dieceza Caransebeșului să ajungă ei în majoritate, ca să poată alege apoi episcop, după pofta inimei stăpânirii ungurești. Burdia a rămas acasă, ca să înjghebeze „partidul patriotic“ și în biserică.

Sub pretext de „morală și curățenie în conducerea afacerilor diecezană“, uneltile stăpânirii în frunte cu vătăful Burdia au pus la cale o agitație ne mai pomenită în contra tuturor bărbaților din dieceza, cari cugetă independent și românește. Ura, ce răsufă în coloanele fițiței lui Burdia, care mânjește numele mândru istoric numindu-se „Severinul“, este mult mai mare, mai ticăloasă și mai aprigă, decât ura, ce o documentează față cu nizuințele noastre naționale adversarii noștri de neam străin. Se mai folosește acea fițiță și de un limbaj murdar și răutăcios, ce-i descopere sufletul negru, cu care propagă dușmănia și desbinarea între frați.

Agitațiunea, ce s'a pornit în scopul arătat mai sus, se caracterizează prin multele apeluri, foi volante și broșuri, pe care le răspândesc oamenii lui Burdia cu concursul avocatului Nicolae Ionescu din Caransebeș, pentru a câștiga aderenți sub niște de-vice, ce nu corăspund de loc cu faptele și cu nizuințele înjgheberii burdiste, a căreia țântă nu este decât căpătuirea câtorva, cari fac bune servicii guvernului, lucrând pentru ca în viitorul sinod diecezan, care va avea să facă din nou alegerea de episcop, majoritatea să fie compusă tot din mamelucii guvernului.

Vorbind despre aceste uneltiri, cari țintesc ca viitorul sinod să aleagă episcop pe unul, care să se conformeze „întru toate“ și „pe deplin“ ordinilor guvernului, „Drapelul“ de Sâmbătă scrie între altele:

Ultimul comunicat semioficios — publicat alături în „Bud. Hirl.“ — nu lasă nici o îndoială în privința aceasta, căci ne spune pe șleau:

„Partidul patriotic (înțelege: burdist. Red. „Drap.“) și a pus în tot locul candidații și sperază, că vor reuși 36 membrii din partidul lor, așa că ei vor avea absolută majoritate în Sinod.“

Vorbă limpede și la înțeles, care așa credem, va deschide ochii tuturor, care mai orbecau în întunec și se lăsau amețiți de fraze sforăitoare și declamații deplasate.

Guvernul nu se întrepune pentru un candidat oarecare la episcopie, ci lui îi trebuie cu orice preț o unealtă. Dacă nu i-a fost bun Musta, nu-i vor fi buni nici Badescu, Olariu, Mangra etc., dacă aceștia nu se dau de unelte, cum nu s'a dat Musta.

Lucru curat și la înțeles. Guvernul are trebuință de un sinod servil, ca apoi — vorba lui Tisza — să pună episcop, „mutatis mutandis“, pe purtătorul primei camilave ce va întâlni pe strada Vațului, fie acela ori și cine, numai să se dea unealtă oarbă în mâinile guvernului.

Dar pentru aceasta îi trebuie un Sinod, anume, care să fie capabil de toate aceste. Acest Sinod umblă acum Burdia să ni-l înjghebeze. Pe seama acestui Sinod s'a pus „partidul patriotic“ pe lucru și sperază — după cum spune „Bud. Hirl.“ — să reușească cu 36 mandate din 60, așa ca să dispună de majoritatea absolută în Sinod.

Candidații „partidului patriotic“ sunt absolut identici cu candidații lui Burdia, pentru cari a pus în mișcare întregul aparat administrativ al Comitatului și al Comunității de avere. Tot pentru acești candidați colindă de prezent referentul „congruei“ Petru Ionescu cercurile electorale, adunând în jurul său preoțimea și arătând săculețul cu grăunte... Și tot pentru acești candidați debitează cancelaria Nicolae Ionescu zi de zi pamflete noi.

Zadarnic se lapădă aceste unelte oarbe ale lui Burdea de... Burdia, zadarnic declamă că ei vreau „purificare“, zadarnic scriu pe steagul lor numele lui „Dr. Iosif Olariu“, zadarnic își dau ilosuri mincinoase, candidații lor sunt exact candidații lui Burdea, pe cari îi denumește „Bud. Hirl.“ în mod eufemistic: candidații partidului patriotic!

Are dreptate confratele din Lu goș. Astăzi am primit o broșurică, tipărită la Iacobovits în Caransebeș și intitulată: „Un cuvânt către oamenii de bine“, în care se oglindește tactica acea vicleană, de care vorbește amintitul ziar. Broșura se introduce cu următoarele fraze:

„Mișcarea febrilă, ce se resimte în fie-ce strat al neamului nostru bănățean constituie o puternică prevestire pentru o nouă viață bisericească și socială... Bătrânii înțelepți și bogăți în experiențe false își văd rostul lor tihnit amenințat și tulburat. Ura față de turburătorii liniștei lor patriarcale le crește peste măsură, le sbucie sângele negru de trândav și păcătos, prin vinele leneșe, tipă și fac spumă la gură... Ei stau nedumeriți în fața mișcării celei nouă, se uită cu ochi bleoștiți la generația tină, la „junimiștii“ (sic!) cari se pun în slujba ordinei și a dreptății și nu se pot împăca cu gândul, că cineva să fie mai cuminte, mai cinstit și mai bun, decât ei...“

Apoi într'un loc, după ce face mare românism, isbucnește în exclamarea:

„Cinstea legii, limbii și moșiei strămoșești trebuie apărată (ca la Oravița! — Culeg.) aceasta ne stăpânește gândul și suntem îndemnați de strigătele de desnaidejde ale preoțimii și dascălilor, care o tratată atât de mașter de oameni nepricepuți... Priviți numai la Lugojeni, în tot-deauna s'au ingerat în afacerile bisericesti, dar nici când nu s'au trudit, să aleagă în diferitele resorturi bărbați destoinici, bine pregătiți, ci tot oameni ignoranți...“

„Junimiștii“, cum ei se intitulează fără rost, încearcă a se lapăda apoi în ochii mulțimei de Burdea, zicând, că numai de aceea li-se spune, că s'ar adumbri la puterea lui, ca să fie discreditati și în fine esclama: „Altă

grije și alți oameni ne trebuie la cârmă“ și sfârșesc prin a ridica în slavă — chipu ca pe viitorul candidat de episcop al lor — pe Dr. Iosif Olariu, despre care zic, că e

„cel mai erudit teolog al Românilor de dincoace de Carpați, bun cunoscător al împrejurărilor, bărbat energic, neprihănit în viață și suflet și cu judecată nepărtinitoare, care stă mai presus de ori-ce clică și care n'a cochetat nici când cu guvernul și nici nu va cochetă.“

Dar vorba „Drapelului“: „Zadarnic își dau ifosuri mincinoase, candidații lor sunt exact candidații lui Burdia, pe cari îi denumește „Budapesti Hirlap“ în mod eufemistic; „candidații partidului patriotic!“...“

Văd bine frații dela Lugoș, cei atât de dușmăniți de ceata mamelucilor lui Burdia, care este adevărată situațiune și dacă ar fi de zis ceva, e regretabilă întârziere a lor de a mobiliza pe toată linia contra acelor elemente dubii și gata de a se răsvrăți pentru satisfacerea egoismului lor în contra tuturor celor ce voesc să conserveze în viața politică ca și în cea bisericească caracterul național al poporului și tradițiunile mărețe ale luptelor și stăruințelor sale cinstite din trecut. S'au incubat, ce e drept, cu timpul în biserică și multe rele, cari trebuiesc stărpite. Adversarii bisericii totdeauna au voit să exploateze astfel de rele în contra însăși așezămintelor bisericii și a drepturilor ei și tovarășia Burdia s'a deochiat încă din momentul acela, când în fața investigațiilor ordonate de guvern la Caransebeș s'au imbiat acestuia de a-i face slujbe sub pretext că trebuie să se facă dreptate și să se curățe locul de toți câți le stau în cale.

Guvernul pe baza amintitei investigații, prin care s'au constatat răteva neajunsuri și rele în dieceza dar numai în ce privește unele persoane, își arogă acuma să procedă la ocuparea postului vacant de episcop după liberul său arbitriu, desprețuind dispozițiile statutului organic, care prescrie împede ca scaunul episcopesc să fie ocupat cel mult în trei luni din ziua, când a devenit vacant. Au trecut însă cinci luni și abia acum — dacă e să credem știrii aduse de foița tovarășiei, — au fost prezentate Majestății Sale actele alegerii de episcop pentru a lua o deciziune.

Toate dovedesc, că se uneltește grozav pentru a submina episcopia de Caransebeș și constituția bisericii. E deci suprema datorie nu numai a Lugojenilor, ci a tuturor fiilor bisericii să vegheze la porțile ei.

Interpeleție în chestiunea alegerii dela Oravița. D-l deputat Dr. Stefan C. Pop va interpela în ședința de Joi a dietei pe ministrul de interne în chestiunea abuserilor săvârșite de autoritățile administrative în cercul Oraviței cu ocaziunea alegerii recente de deputat dietal.

În audiență. Prim-ministrul Wekerle a plecat ieri la Viena, pentru a fi primit azi în audiență de Maj. Sa Monarhul. După audiență Wekerle va avea o constătuire mai lungă cu ministrul de externe bar.

Aehrenthal asupra chestiunii externe a monarhiei.

Denunțarea convenției cu Austro-Ungaria. Ziarul „Minerva“ e informat, că guvernul român a dat un ultimatum monarhiei austro-ungare cu privire la convenția comercială. Prin acel ultimatum se dă un termen de 10 zile până când Austro-Ungaria va trebui să lămurească chestiunea convenției comerciale. Dacă până în 10 zile cererile României nu vor fi satisfăcute, guvernul român va denunța convenția.

Ziarul „Die Zeit“ este informat, că s'a primit răspunsul guvernului român la ultima notă a Austro-Ungariei cu privire la convențiunea comercială. Răspunsul n'a satisfăcut guvernului austriac de oarece nu s'a primit propunerea sa. Săptămâna aceasta se va ține un consiliu în care se vor discuta convențiunile cu statele balcanice și în special cu România. Punctul principal este contingentul de vite, de oarece Austro-Ungaria nu vrea să facă concesii mai mari, susținând ca în cursul convențiunii, care se fixează pe 10 ani, producțiunea României poate crește simțitor. Austria a făcut însă cele mai largi concesii posibile, agrarieni ne mai admittând cu nici un preț altele mai ales agrarieni unguri se luptă împotriva altor concesii economice.

O deputațiune bosniacă la Londra. De câteva zile se află în Londra o deputațiune bosniacă pentru a lămurii opinia publică despre tratarea Bosniacilor de către Austria. Deputațiunea cere intervenția Europei în contra purtării Austriei și declară că în cazul unui război, toți Bosniacii vor lupta în contra Austriei.

Ce va răspunde Serbia la demersul lui Forgach? Din Belgrad se anunță următoarele: La ministerul de externe se spune că din cauza afacerilor urgente guvernul n'a avut până acum vreme să se ocupe de răspunsul la demersul contelui Forgach. În cercurile diplomatice circulă șvonul, că acum se urmează negocierii între Serbia și Rusia și că răspunsul nu se va da decât după înțelegerea cu cabinetul din Petersburg. Consiliul de miniștri de Sâmbătă a discutat și relațiunea cu Austro-Ungaria. Se dă ca sigur, că Serbia va răspunde la demersul Austro-Ungariei, că nu poate primi condițiunile, cu care Austria ar fi dispusă să înceapă negocierile cu privire la convențiunea comercială, deși ar fi de dorit, ca relațiunile dintre ambele state vecine să se reguleze printr'un tratat.

Pressa bulgară și alianța sârbo-bulgară. Comentând interviewul profesorului Skerlic, Sârbul radical care a declarat, că singurul obstacol la o înțelegere sârbo-bulgară este regele Bulgariei și că Sârbia s'ar putea înțelege cu oarecari partide bulgare, însă nu cu democrații, ziarul „Preporok“, organ al guvernului bulgar, respinge acest amestec în afacerile interne, care este o ofensă pentru Bulgaria și zice că Serbia este aceea, care a împiedecat până acum ori-ce înțelegere prin rătăciră sa politică. Skerlic însuși a mărturisit, că Serbia a lucrat până acum ca un agent al politicii altora. Bulgaria cu înțeleptul ei suveran nu a fost niciodată instrumentul politicii altora și nu va fi niciodată.

„Novvek“, ziar stambulovist, zice că din cauza atitudinii Serbiei față de Bulgaria în ultimii ani ori-ce simpatie pentru Sârbi s'a stâns în inimile bulgărești. O politică sârbofilă nu ar răspunde nicidecum intereselor bulgare. „Vecerna Posta“ declară că o alianță cu Serbia ar fi neoportună și fără nici un scop. În afară de o înțelegere cu Turcia, Bulgaria nu are trebuință de nici o alianță în Balcani.

Din dieta ungară.

În ședința de Sâmbătă a dietei ungar deputatul sârb Mihai Polit a interpellat pe prim-ministrul Wekerle în chestiunea *depeșii circulare a guvernului sârbesc* și în legătură cu aceasta în afacerea conferenței internaționale. Vorbind de nota sârbescă Polit spune, că nota e plină de nelămuriri. Sârbia când renunță, când nu renunță la compensațiile teritoriale; când recunoaște anexarea, când o combate. Intreaga complicație se bazează pe anexiune. Anexiunea a fost din partea monarhiei austro-ungare o hotărâre nesocotită. Aceasta a produs în Europa o surprindere penibilă. Ministrul de externe a sperat că prin anexiune va putea să uluiască Serbia și Muntenegru. Imprejurările au făcut ca anexiunea să devină o chestiune internațională.

Datoria noastră, zice Polit, este ca să susținem autoritatea și caracterul de mare putere al monarhiei noastre. Totuși e foarte greu ca să venim în contradicție cu Europa. Mai ales Rusia nu poate renunța la ocrotirea ei tradițională față de Serbia și Muntenegru. Criza internațională de astăzi numai o conferință europeană o poate aplană. Oratorul crede că interesele Ungariei în chestiunea balcanică nu sunt identice cu ale Austriei. Ungaria are interese speciale ca să mențină bune relațiuni cu popoarele din Balcani.

De încheiere dep. Polit întreabă: Se poate considera nota sârbă ca satisfăcătoare? E dispus ministrul-șef să intervină pentru ca monarhia să nu pună nici o piedecă la întrunirea conferenței europene pentru aplanarea conflictului cu Serbia în însăși interesul păcii europene? E dispus să ia parte la conferință și la nevoie să ia chiar inițiativa ei? În cazul neașteptat, însă trist, dacă nu se va putea susține pacea, va privi oare monarhia noastră în faptul, când Rusia ar ajuta pe Sârbia și Muntenegru cu numeroși voluntari, un *casus belli*, iar Germania un *casus foederis*?

Interpeția dep. Polit s'a transpus ministrului Wekerle.

Terminându-se desbaterea proiectelor reformei dărilor, dieta a luat vacanță până Joi. În ședința de Joi se va alege comisiunea pentru studierea proiectului de lege privitor la colonisări. Va urma apoi desbaterea unor proiecte de importanță secundară. Proiectul *congruiei* — scrie Bud. Hirap — nu s'a pus încă la ordinea zilei, deoparte din cauza îmbolnăvirii ministrului Apponyi, de altă parte fiindcă se speră, că în decursul acestei săptămâni se va putea ajunge la o înțelegere în ce privește faimosul §. 4 al acestui proiect.

Acordarea de drepturi politice locuitorilor din Dobrogea. Din proiectul de lege privitor la acordarea de drepturi politice locuitorilor din Dobrogea, prezentat camarerului român de ministrul I. Brătianu, lăsam să urmeze aici primii doi §§, cari normează dreptul de alegător:

Art. 1. Se acordă locuitorilor din județele Constanța și Tulcea, după distincțiunile de mai jos, drepturile politice recunoscute Românilor prin Constituțiune.

Art. 2. Fiecare din aceste județe va alege câte doi deputați în colegiul I și câte unul în colegiile II și III precum și câte doi senatori în colegiul I și câte unul în colegiul II. Colegiile electorale se vor constitui conform art. 59, 60, 61, 68 și 69

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Jocurile școlare.

După G. L. Duprat.

Jocurile reprezintă o formă de gimnastică, care răspunde la două cerinți igienice, deopotrivă de necesare școlărilor și care sunt: *Necesitatea de a se exercita și recrearea spiritului prin plăcerea ce se simte distrându-se.* În toate jocurile se găsesc aceste două elemente combinate în proporțiuni diverse. Unele jocuri sunt numai distractive, necerând nici o cheltuială de forță; aceste jocuri se numesc »jocuri recreative«. Altele sunt mai puțin recreative, cerând din contra o încordare musculară intensă; aceste se numesc »jocuri gimnastice«. Afară de aceste sunt unele jocuri pe care nu le putem practica decât în locuri mai mari și deschise, la câmp și care în nici un caz nu le putem face în săli, aceste se numesc »jocuri în aer liber«. Acele jocuri pe care le putem face în săli, le numim »jocuri de interior«, în această categorie intră în cea mai mare parte jocurile recreative, de oarece nu necesită o efortare prea mare fizică și pentru că respi-

rația și circulația sângelui nu se accelerează și se suferă din cauza lipsei de aer curat și suficient.

În afară de aceasta jocurile mai trebuie clasificate și după sex. Jocurile pentru fete să fie de o acțiune fizică mai puțin violentă decât ale băieților, să corespundă mai bine obiceiurilor femeiești și conveniențelor sociale.

Budgetul marinei engleze pe anul 1909—1910 se ridică la 35,142.700 față de 32.319.500 pe exercițiul 1908—1909. Suma fixată pentru începerea construcțiilor de noi vase pe acest an este de 2.285.770. Aceste vase vor fi: patru cuirasate de tipul »Dreadnought«, șase crucișătoare protejate, 20 de contra torpiloare și un număr de submarine, pentru cari s'a fixat suma de un milion de lire. Ministrul anunță, că guvernul poate să găsească necesar ca în cursul anului financiar să se pregătească construcțiunea repede a încă patru vase mari cuirasate și cere deci parlamentului autorizațiunea de a da ordinea necesarii, așa ca construirea acestor vase să poată fi începută la 1 Aprilie 1910 și complet terminată în Martie 1912.

Inarmările Serbiei.

Așa credem, că în ajunul războiului dela 1870/71 nu s'a scris despre armatele celor două mari națiuni civilizate ale continentului european relativ așa de mult cât s'a scris de 5 luni despre mica armată sârbească, care în anii trecuți a fost bătăută în războaiele ce le-a avut cu Turcii și cu Bulgarii. Pressa din cele două tabere, cari se combat astăzi în Balcani, se întrece în a umfla toate știrile, ce se lătesc despre pregătirile de războiu ale Serbiei. Unii se servesc de ele pentru ca să dovedească, că această țărișoară provoacă și are îndrăzneala a provoca din ce în ce mai mult pe puternica ei vecină. Cei din tabăra contrară voesc cu aceleași știri să documenteze că nu-i de glumă cu Sârbii, că s'hotără i să moară toți cu arma în mână și că prin urmare Austro-Ungaria să nu ia lucru prea ușor, ci să caute a-i împăca pe Sârbi, de ar aduce chiar jertfe mai mari, numai ca să evite războiul cu ei, care ar putea să aducă cu sine o conflagrațiune generală. Eată datele generale despre cheltuielile de războiu ale Serbiei în cei doi ani din urmă:

După budgetul pe 1909, au fost preliminate pentru armata sârbească 27 de milioane, față cu anul trecut 1908 a fost ridicat deci budgetul cu 5.800.000, dinari Cheltuielile, ce s'au făcut în cele cinci luni din urmă pentru scopuri militare sunt de 75.4 milioane. În cei doi ani din urmă s'a executat străformarea organizatorică cu arme nouă a armatei sârbești. Cheltuielile militare în acest doi ani se urcă la 193 milioane dinari, care sumă se specifică după raporturile oficiale astfel: 46 milioane din împrumutul făcut în Franța; câte 22 milioane ca budget de războiu pe anii 1907 și 1908; 5.400.000 dinari ca credit suplimentar la budgetul pe 1908; 37 milioane credit de războiu, votat de Scupștina în Octomvrie anul trecut; 27 milioane ca budget de războiu pe 1909 și 33

rația și circulația sângelui nu se accelerează și se suferă din cauza lipsei de aer curat și suficient.

În afară de aceasta jocurile mai trebuie clasificate și după sex. Jocurile pentru fete să fie de o acțiune fizică mai puțin violentă decât ale băieților, să corespundă mai bine obiceiurilor femeiești și conveniențelor sociale.

Aceste clasificări nu au însă ceva absolut. Multe din ele au un caracter mixt, convenind și la unii și la alții, după forță, vrăstă și gradul de antrenare. Jocurile ori cât de ușoare ar fi trebuiesc metodice învățate și aplicate, atât din punctul de vedere igienic, cât și educativ. Un maestru trebuie să instruiască bine elevii, să-i dirijeze și să-i supravegheze întotdeauna ca la orice alt exercițiu gimnastic de ansamblu. În jocuri se va lăsa elevului partea sa de inițiativă individuală, de oarece el singur va răspunde de câștigul sau paguba părții sale personale, sau a întregii partide din care face parte. În jocurile mari, maestrul va lua parte ca arbitru, împiedând spiritul de contestare, explicând dreptatea sau nedreptatea fiecăruia.

milioane credit, care încă n'a fost votat de Scupștină, dar a fost votat de comisiunea financiară a ei.

Cheltuielile pentru executarea programului militar pus în lucrare la 1907 trec dar peste venitul anual al statului sârbesc care după preliminariul pe 1909, e de 104 milioane dinari, cu aproape suma îndoită. Datoria de stat a Serbiei a fost la 1 Ianuarie 1909 de 546 milioane, pentru care se plătește o dobândă anuală de 27 milioane, adică mai mult de 25% ale budgetului anual. Prin creditele cele două de înarmare, datoria publică s'a urcat la 616 milioane dinari și s'au urcat și cheltuielile anuale, cari vor recere sistemizarea de nouă dări.

În zilele acestea s'au ținut adunările de control pentru a treia chemare a rezerviștilor sârbi, care cuprinde pe cei dela 37 până la 44 ani. Tuturor soldaților, din a treia chemare, li-s'a împărțit arme și munițiuni, ce sunt prevăzute pentru cazul de războiu.

Acuma se pregătește împărțirea de arme între rezerviștii din a doua chemare. Se anunță, că în toată Serbia cei din a doua chemare, vor fi chemați la exercițiul de arme pe timp de 15 zile începând dela 23 Martie a. c.

STIRILE ZILEI.

— 2 Februarie v.

Urmările pentru numărul jubilar al »Gazetei«. Joi în 11 l. c. s'au înfățișat înaintea judeului instructor dela tribunalul din Târgul-Mureșului domnii *Partenie Cosma, Francisc Hossu-Longin, Ioan Simu, protop. Cassiu Maniu, Caius Brediceanu*, și au fost ascultați asupra celor publicate cu subscrierea d-lor în numărul jubilar al »Gazetei«. D-l *Top de Băsești* care asemenea a fost citat, a cerut să fie ascultat la tribunalul din Cehul Sălagiului.

Alegerea comitetului parohial dela biserică Sf. Adormiri din cetate. Eri s'a ținut sub presiunea părintelui Meret sinodul bisericii Sf. Adormiri din Brașov-cetate pentru alegerea noului comitet și a episcopiei parohiale. După prezentarea diferitelor rapoarte și după ce s'a dat vechiului comitet absolutoriul, s'a purces la alegere prin votare secretă. Rezultatul alegerii e următorul: Au fost aleși cu majoritate de voturi în *comitetul parohial* d-nii Andreiu Bârșeanu, Dr. Emil Pușcariu, Ioan Lengeru, Eugen Precup, Iosif Pușcariu, Ilie Savu, Ioan Socaciu, Dr. Const. Sotir, Diamandi Steriu, Dr. Nicolae Vecerdea.

În Delegațiunii Dr. Iuliu Decoanu. Suplenți: Dr. Const. Moga, Dr. Alexandru Bogdan, Tit L. Blaga, Iancu Bratu și Ioan Petcu-Căpitănescu.

În episcopie: Dr. Iosif Blaga și Vasile Muscal.

Agatha Bârșescu la Budapesta. Marea noastră artistă Agatha Bârșescu a sosit Vineri în capitală, scrie »Lupta«, și după cum suntem informați, va participa cu câteva puncte la petrecerea de mână (14 l. c.) a tinerimii române. Proporțiile, în cari se organizează petrecerea aceasta, precum și cooperarea celebrei noastre tragediane, asigură o strălucită reușită petrecerii, care are să fie una dintre cele mai frumoase manifestațiuni românești în Budapesta.

Hirotesire. P. S. Sa Episcopul Aradului a promovat Sâmbătă în 21 Februarie

Jocurile contribuiesc la educația morală a elevilor.

Jocurile sunt excelente pentru copii și tineri din punctul de vedere al mișcărilor foarte variate și mai ales al recreării spiritului. Pe lângă aceste ele au și un *caracter educativ*. Jocurile sunt un excelent compliment al exercițiilor pur gimnastice, însă în nici un caz nu le poate cu totul înlocui. Concursurile cu premii între școlari la diferite jocuri, nu sunt bune, dând loc la animosități regretabile. Bine e a schimba intru câțva amorul propriu al unui gimnastic sau grup, fără însă a-i duce la o surexcitare. Abuzurile de concursuri fizice, duc la surmenajul, prin o supraexcitare, desvoltând mai totdeauna rivalități dușmănoase, care sunt contra spiritului de sociabilitate, la care cu toții trebuie să tindem a ni-l apropia cât mai mult.

O consecvență a educațiunii noastre în general este că ea e mai mult intelectuală decât generală, mai mult teoretică decât practică. Pentru a avea energie la muncă, trebuie să avem încredere în puterea noastră de rezistență și abilitate. Inovația care se ivește la finele moment în jocuri este prima manifestare a spiri-

v. c., pe ieromonahul preot în Budapesta, Ghenadie G. Bogoevicu la treapta de protosinel.

O societate »Andrei Șaguna« în Macedonia. În Crușova (Macedonia) tineretul aromân a înființat o societate care poartă numele mitropolitului Andrei Șaguna, care, precum se știe, de origine o macedo-român.

Starea Elenei Doamna. Din Peatra-Neamț se anunță, că starea Elenei Doamna continuă să fie satisfăcătoare. Medicul curant, dr. P. Flor a dat Sâmbătă dimineața la ora 7 următorul buletin: »Deși în timpul nopții nu a dormit, totuși starea generală s'a mai îmbunătățit. Se pronunță din ce în ce mai mult o ameliorare bine accentuată, fără să se poată preciza însă ceva cu privire la viitor.«

Din Arhidieceza Blajului. A fost numit viceprotop onorar Andreiu Vodă, parohul Ormenișului de câmpie. Au fost trecuți între deficienți începând cu 1 April n.: Gregoriu Sârbu parohul Teiușului, Iacob Popa parohul Socolului și Aurel Raț parohul Telecutii (Giurgeu). A fost numit paroh Dumitru Fărcaș adm. parohial în Vaida-Sântioana. — »Un«.

Logodnă. D-l medic Dr. Arthur de Kenyeres, fiul fabricantului Carol Kenyeres, s'a logodit cu d-soara Maria de Baranyay, fiica Excelenței sale generalului de divizie Emeric de Baranyay.

Reuniunea sanatorului pentru combaterea tuberculozei aranjază Joi, 18 Martie a. c. un concert în sala Redutei. La acest concert vor lua parte toate rauniunile de cântări din Brașov și societatea filarmnică. Începutul la 8 oare seara. Programul: 1. *Mendelssohn*: Uvertura dela »Ruy Blas«. (societatea filarmnică). Dirigent: *Max Krause*. 2. Două coruri mixte (reuniunea de cânt. germană). a) *Rud. Lassel*. Lass dich nur ja nicht dauern. b) *Fr. Schiel*: Das Minnefest. Dir: *M. Schun*. 3. *Dr. Szöbössy Attila*: Nyári éj czimű keringője cor bərb. (reuniunea de cântări maghiară). Dir: *Budens*. 4. a) *M. Bruch*: Aria Penelopei din »Odysseus«. b) *G. Dima*: »Somnu-roase păsărele«, pentru alt și acompaniament de orestră, cântată de D-na Dina. Dir: *G. Dima*. 5. a) *Adam de la Halle*: »Minnelied«. b) *Veit*: »Schön Rehtraut«. c) *Mair*: »Suomi's Sang« (reun. germană). Dir: *Paul Richter*. 6. *List*: Polonesa Nr. 2. E-dur. (soc. filarm.) Bilete se află la librăria Hiemesch. Seara la cassă.

Al doilea fiu al regelui Petru, principele Alexandru, a sosit Sâmbătă la Budapesta, unde va sta câteva zile incognito. Principele Alexandru a descins la hotelul Hungaria.

Duel cu sfârșit letal. În Pola a avut loc alaltăieri un duel cu pistoale între sublocotenentul dela marină Pergler și locotenentul de statmajor Rosner. Sublocotenentul a pușcat cel dintăiu și a nimerit pe contrarul său drept în inimă. Pe drum spre spital locotenentul Rosner a încetat din viață.

Degradarea căpitanului Mihalovich. Căpitanul G. Mihalovich a fost crescătorul copiilor arhiducei Iosif. Pe la sfârșitul anului trecut, într-o sară s'a produs un incident în palatul regal din Budapesta, unde își are locuința și arhiducele Iosif. Se zice că în societatea de ofițeri căpitanul s'ar fi exprimat în mod deonestător față de arhiduce Ajungând aceasta în u-

tului inventiv în lucruri serioase. Imitațiunea și respectul regulilor tradiționale, care se cer la joc, sunt o manifestare a spiritului de ordine, respect și disciplină. Asocierea copiilor pentru un joc, reprezintă în mic, marea viață socială. Respectul regulilor, păzirea ordinii, supunerea adevărului, toate aceste contribuiesc la formarea caracterului moral al copiilor pentru viitor.

Deprinderea elevilor de a se aduna în comun pentru practicarea de exerciții gimnastice și jocuri, îi va forma pe lângă oameni voinici și sănătoși în acelaș timp serioși, energici și cu voință de toate. Ei nu-și vor perde vremea bătând străzile, își vor iubi și respecta corpul, păzindu-se de tot ce le-ar vătăma sănătatea și micsura forța fizică. Devenind maturi vor iubi mai mult străngerea în societăți de gimnastică, decât să se încuibe prin diferite cafenele, și alte localuri de petreceri, practicând jocuri de cărți și alte jocuri de hazard și consumând diferite băuturi alcoolice, ruinătoare de punși și sănătate.

Jocurile școlare sunt în acelaș timp și educația caracterului, de care noi avem atâta nevoie. În politică, după cum zice Montesquieu, fără caracter nu avem vir-

rechile arhiducului, a chemat pe Mihalovich la raport, și i-a poruncit ca numai decât să se prezinte comandei sale în B. Csaba. Căpitanul neîmplinind porunca mai marei lui, s'a dus la Viena, unde pe atunci petrecea arhiduceasa cu copii, pentru ca să-și ia adio dela tinerii arhiduci. A fost însă arestat. Tribunalul militar Marti și Miercuri s'a ocupat cu aceasta afacere. După actul de acuză, Mihalovich a ofensat persoana unui membru al casei domnitoare. Se crede însă că nu aceasta este cauza adevărată a întregii afaceri, ci alta cu mult mai delicată. Președintele tribunalului militar a fost colonelul Jull, iar juri au fost doi căpitani, doi locotenenți și doi sublocotenenți. În decursul pertractării, căpitanul Mihalovich nu a negat nimica, dar a declarat că nu e vinovat. Tribunalul militar după o pertractare de două zile l'a osândit la 4 luni și jumătate închisoare și la degradare. Sentința încă în ziua aceea a fost aprobată de autoritățile militare superioare. Căpitanul Mihalovich a fost degradat și a intrat în închisoare ca husar de rând.

Uciderea unui român macedonean. Se anunță din Gwergeli (Macedonia), că în apropierea aceluia oraș s'a găsit zilele trecute cadavrul aromânului Petre Juko din satul Kupa, care cu câteva zile înainte, mersese la oraș pentru a da de veste autorităților că populațiunea din satul său e terorizată de o bandă grecească spre a face să recunoască patriarhatul.

Robii alcoolisti. Cu punerea în aplicare a noii legi penale, scrie »Bis și Șc.«, ministrul de justiție a adresat un circular tuturor procuraturilor regiști, și direcțiilor de temnițe, ca în timpul cel mai scurt să-i prezinte statistica întemnițaților din 1908, în care statistică să fie amănunțit indicat, cine și în ce măsură folosesc beuturi spirituoase? În privința aceasta Ludovic Szakoleczay, procuror regesc, conducătorul procuraturii regiști din Arad a raportat următoarele: Alcoolismul are mare rol în cronică penală a comitatului Arad. Numărul criminalilor, cari au greșit în contra ordinii sociale și legilor sub impresia sugestivă a alcoolului, nu e mai mic decât 70%. Alcoolul îndeamnă la păcate nu numai în crimele cele mari ca jafuri, vătămări corporale grave sau la omoruri, ci și în cauze mici; beția e motorul demoralizării, beția îndeamnă la primul pas spre calea păcatului... Comitatul Aradului poate sta în privința aceasta în primul loc din Ungaria. În nici un loc nu s'a săvârșit atâtea crime în proporție cu numărul locuitorilor și nicăiri nu exercită alcoolul atâta influență asupra crimelor ca în părțile locuite de naționalități din comitatul Aradului. Acest fapt trist ni-l arată și statistica care adevărate că 70% din cazurile criminale sunt a se atribui alcoolului.

Comerțul universal din 1908. După o tabelă alcătuită în Londra importurile din anul 1908 au fost pentru Anglia 593.141 milioane funți sterlingi, Germania 416 milioane, Franța 243.633, Austro-Ungaria 105.516, Belgia 134.903, Italia 132, Statele-Uitate 220.894, Argentina 54.594 și Japonia 43.625. Exportul anului trecut a fost pentru Anglia 377.22 milioane funți sterlingi, Germania 337.65, Franța 210.878, Austro-Ungaria 96.875, Belgia 103.413, Italia 74.12, Statele-Uitate 344.847. Este de

tute, tot astfel putem zice la orice formă de existență socială.

Pentru fortificarea națiunii avem nevoie de brațe puternice, inimi curajoase, rezistență în oboseli și schimbări de temperatură; toate acestea se capătă prin o chibzuită aplicare a exercițiilor fizice și jocuri gimnastice. Oamenii debili de corp și spirit sunt antisociali. Nestabilitatea psihico-fiziologică apare ca o nestabilitate socială. Indivizii din această categorie sunt candidații cei mai mulți la sinucideri, neurastenie, boala prezentului, tot din această categorie fac parte acei ce provoacă turburările politice și revoltele etc.

Așadar educațiunea fizică are un scop destul de înalt, și nu e o parte neglijabilă, după cum mulți așa ziși intelectuali ar considera-o. Ea contribuie mult la completarea educațiunii generale, adică intelectuală, morală și socială. Un sociolog nu poate spune decât că scopul unui educator este: de a da națiunii oameni pe lângă culți, tot atât de robusți fizicește, ca spirit practic și sentimente generoase, care toate la un loc să constituie un popor solid, cu ideal de fraternitate și progres.

(„Opinia“). *Ilie Burghilea.*

remarcat micșorarea mare a importului Statelor-Unite și urcarea mare a exportului Argentinei. Excepționând aceste două țări, în toate celelalte importul întrece exportul.

Desființarea robei advocaților din România. Proiectul deus la Camera română din inițiativă parlamentară, prin care se cerea desființarea robei advocaților și votat de acel corp legislativ, a fost votat și de Senat. Astfel advocații vor apare la bara justiției în toate zilele ca mai înainte. Votarea de către Senat a acelei legi nu s'a făcut cu ușurință. A fost o lungă și foarte interesantă discuție, cum plin de interes a fost și votul Senatului. Dintre 59 votanți, 33 au fost pentru desființarea robei și 26 pentru menținerea ei.

Mare foamete în Sandjaci. După știri sosite la Berlin, foametea a luat mari proporțiuni în Sandjaci. Pe străzi oamenii aleargă infometăți după o bucată de pâine și se dau lupte crâncene. Mizeria e de nedescris. Toată populațiunea dorește războiul fiindcă actuala situațiune e nesuferită. Se regretă retragerea Austriei din Sandjaci, deoarece sub stăpânirea Austriei se aflau într-o situație mai sigură.

Femei alese în Dausmarca la comună. La alegerile de Sâmbătă a delegaților comunali din Copenhaga au luat parte pentru prima oară și femeile. Au fost aleși 20 socialiști, printre cari două femei, 12 radicali printre cari două femei, 16 candidați ai dreptei, între cari două femei și o femeie independentă.

Aviz. În 24 l. c. n. se vor ținea în Poiană exerciții de tir cu soldații regimentului 24 de infanterie.

Programul de lucru al comitetului „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului” pe anul 1909:

1) Se vor ținea întruniri agricole în comunele: Săsăuși, Jina, Turnișor, Glimboaca, Șugag, și Apoldul-român.

2) Se va aranja o expoziție de vite (a 19-a) în comuna Săcel.

3) Se va sorta o vițea de rassa Pinzgau între membrii cu locuința în comunele: Pianul român și Orlat.

4) Se va acorda proprietarilor mici, pentru procurarea de vite de prăsilă, împrumuturi ieftine (cu 5%).

5) Se vor distribui membrilor semințe de trifoiu, de lufelnă și napi de nutreț.

6) Se va scoate de sub tipar broșura pregătită pe calea concursului sub titlul: „Nutrirea vitelor“...

7) Se va încerca înființarea însoțirilor pentru valorizarea poamelor.

8) Se vor planta pomi nobili în comuna Bungard.

9) Se va ținea un curs de pomări în Sibiu și eventual un curs de vierți în Săliște.

10) Se va aranja o expoziție de poame în comuna Răhău.

11) Se vor distribui membrilor: gălile, stupi, coșnițe, unelle pentru albăniș, etc.

12) Se va publica concurs cu premii, pentru cele mai bune monografii ale comunităților.

13) Se va aranja o expoziție de copii în comuna Sadu.

14) Se vor organiza comițiile agricole prevăzute în statute.

15) Se vor înființa însoțiri de credit sistem Raiffeisen și tovărășii agricole.

16) Se va sprijini înființarea școalelor de pomi.

17) Se va lucra la augmentarea colecțiilor de păpuși.

18) Se vor institui anchete de bărbăți de specialitate pentru studiarea cauzelor decadentei economice de vite la hotarele mărginașe ale comitatului.

19) Se va lucra în scopul valorizării plantelor medicinale (ca ajutor pentru sărăcimie).

20) Se va aranja o expoziție agricolă locală în comuna Cornățel.

21) Adunarea generală din 1909 se va ținea în comuna Porcești.

22) Se pun la dispoziția agricultorilor, spre folosire, mașinile agricole ale reuniunii.

23) Se vor face pregătiri pentru serbarea jubileului de 25 de ani dela înființarea reuniunii.

Bibliografie.

Aviz! Am onoare a face cunoscut publicului mare românesc, că în înțelegere cu mai mulți fruntași distincți din Blaj am luat asupra-mi reeditarea „Revistei politice și literare”. Ca și până aci aceasta revistă va fi pusă exclusiv în serviciul apărării intereselor naționale românești, trăind pe lângă cestiunile politice la ordinea zilei, tot ce poate să ne dea noui îndrumări pe calea propășirii și a închegării naționale. În afară de asta va cuprinde un bogat material literar, din peana celor mai distincți literați dela noi și din România. Revista va apare ca și în primul an al apariției sale odată pe lună. — Costul abonamentului pe un an întreg 12 cor. Pentru studenți, învățători și preoți dela sate numai 8 cor. Abonamente se pot face de pe acum la adresa subsemnatului. Doritorii a avea număr de probă sunt rugați a-și da adresa.

Blaj, 13 Martie 1909.

Aurel Ciato.

— „Răvașul”, revistă culturală ilustrată ce apare lunar în Cluj. Cuprinsul Nr. 2. Delacruce: Florian Porcius. — Ion Roștoru: În curtea Soimilor (poezie). — I. E. Torouțiu: Pe vârful Olimpului. — T. Mureșian: Instrăinat (poezie). — Dr. St. Pop: Români la conciliul din Florența. — A. Cotruș: Sonet, Cântec (poezii). — Al. M.: Vorba vrăjdită. — Vladimir I. Ghika: Cugetări. — D. Tomescu: Idile spulberate. — I. G.: Un calendar cum se cade. — I. M.: Rutenii din America și episcopul lor. Stăruirile din Franța. Pentru P. Arch Scriban. — N. Cirstea: Patronul oratorilor sacri. — O. B. S.: Porniri nouă în România. — Urme istorice din 1758—1767. — Crestături. — Povățuitorii opiniei publice. — † Coriolan Brediceanu. — Cronica politică lunară. — Români Sârbo-fili. — Un interviu. — Cronica. — Cărți. — Reviste. — Ziare. — Posta Redacțiunii. Prețul abonamentului: Pe an 10 cor. În străinătate 12 coroane.

Voci din public.*

Onorată Redacțiune!

La notița apărută în Nr. 44 din 11 Martie st. n. a. c. sub rubrica »voci din public« și subscrisă de d-l Ioan Peia, vă rog a publica următoarea:

Declarațiune.

Subscriși, ca martori oculari, în interesul adevărului declarăm și adevărim, că în seara de 5 Martie a. c. cu ocaziunea unei ședințe, nu d-l Ioan Peia, — după cum el fals afirmă, — ar fi palmuit pe d-l Dr. Șenchea, ci tocmai din contră Dr. Șenchea în urma purtării provocatoare și de nesuferit a d-lui Peia, a fost silit a-l palmui.

Totodată declarăm și adevărim, că doamna Peia nu a fost insultată, nici ofensată.

Făgăraș, în 12 Martie 1909.

Aron Popa Radu mp., Nicolae Borzea mp., asesor orf. în pens protopop.

La aceasta îmi țin de datorință a adăuga, că a fost departe de mine orice intențiune de a ofensa pe d-na Peia.

Făgăraș, în 11 Martie 1909.

Dr. Ioan Șenchea

Glume.

Intre cocoane:

— Vai, dragă, cum poți să povestești astfel de lucruri dela biata Vasileasca?

— Ști că ai haz, draga mea, dar chiar tu mi-le-ai spus.

— Da, dar eu nu le-am crezut!

Dintr'un »roman popular«:

»Era o liniște mormântală... Iar furtuna se deslănțuia cu furie, mugind; tunetele și fulgerele...»

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 15 Martie. Corespondentul special al unui ziar de dimineață comunică din Serajevo că la 26 Februarie trecut s'a produs la Vardiste o ciocnire între trupele austriace și comitagii sârbi, care a de-

generat într-o luptă în toată regula. Au fost pierderi mari de ambele părți. Din partea austriacilor au căzut un locotenent și șase soldați, din partea sârbilor 16 oameni. Aceluiași ziar i-se comunică din Serajevo, că atacurile bandelor sârbe contra trupelor austriace sunt din zi în zi mai dese. Un ofițer, care a condus lucrările de fortificație la granița sârbească, spune că în timpul lucrării soldații erau expuși la împușcături bandelor sârbe și că ar fi căzut până acum 6 oameni. Simțurile sârbilor sunt foarte bine apărate.

Budapesta, 15 Martie. Socialiștii au organizat eri înainte de amiază o demonstrațiune la care a luat parte un mare număr de lucrători. Demonstrații s'au dus la statuia poetului Petöfi. În fața monumentului s'au ținut discursuri și s'au declamat versuri de ale poetului.

Belgrad, 15 Martie. Socialiștii din Serbia au convocat mari meetinguri pentru mâine, spre a protesta contra agitațiilor războinice.

Paris, 15 Martie. Ambasadorul austro-ungar de aici a cerut explicațiuni asupra svonului, cumcă Franța și alte puteri ar plănui o intervențiune la Viena. Ministrul de externe Pichon a desmintit zvonul.

Paris, 15 Martie. Postul ministru de externe francez Hanotaux scrie în „Le Journal” în contra convocării conferinței, care, zice el, n'ar putea decât să producă complicațiuni. Aceasta conferință este de prisos după înțelegerea austro-turcă și iminenta înțelegere turco-bulgară; mai mult chiar recunoașterea regelui Ferdinand este un act îndeplinit în urma călătoriei sale la Petersburg, și mai cu seamă fiindcă acum Serbia a renunțat la părțile cele mai periculoase ale programului ei.

Constantinopol, 15 Martie. Din inițiativa lui Niazim Bey s'a creiat la Salonie un comitet, care să înlesnească emigrarea musulmanilor din Bosnia. Asemenea comitete se vor înființa în multe alte orașe.

Diverse.

Putem face să plouă după vete? — Se zicea de mult, că tunurile pricinuesc ploaie. În timpurile războiului din Crimeea ori de câte-ori era luptă înversunată de artilerie, ploua. De altfel așa a fost și'n bătălia dela Crécy, cea dintâi în care au întrebunțat tunuri Englezii. În 1891 s'a făcut încercare cu izbândă în Texas și s'a dovedit că, dacă tragem focuri de tun pe vreme noroasă, plouă. În timpul din urmă, zice un ziar din Zeelanda nouă, citat în »N. W. Journal«, s'a întâmplat că treceau mereu nori, dar ploaia nu cădea, iar ogoarele și câmpiile erau uscate. Făcând însă să explodeze la depărtare de 15 minute, 25 de pfunzi de pulbere și de dinamită, apoi dintr'odată 60 de pfunzi, îndată a plouat. S'a mai făcut o experiență și îndată o plouat. După a treia experiență a plouat ceasuri întregi. A plouat pe întindere de mii de kilometri pătrați.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor respons.: Victor Brănescu.

Când ese copilului dinții

dați Emulsiunea Scott, care-i curmează nopțile ffarăsomn.

Dinții ese rău dureri și crese albi, drept și tari. Copilul va lua bucuros Emulsiunea Scott Mistuirea intru cât va fi conturbată, se ame-liorează. (10)

Veritabilă numai cu marca — pescarul — ca semn de garanție a procedurii lui Scott.
Preț: unei sticle originale 2 coroane 50 bani.
Se capătă în toate farmaciile.

„RACOTANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Șeica-mare.

CONVOCARE.

Domnii acționari să invite prin aceasta conform §-lui 14 din statute, la a

XIII-a Adunare generală ordinară,

ce să va ținea în Șeica-mare la 5 Aprilie st. n. a. c. la oarele 10 a. m. în localul institutului.

O B I E C T E :

1. Constatarea acționarilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Deschiderea adunării.
3. Numirea de către președinte a unui notar și 2 scrutinători.
4. Raportul anual al Direcțiunii.
5. Raportul comitetului de supraveghiere.
6. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.

7. Fixarea marcelor de prezență a membrilor direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
8. Cererea a 20 acționari cu următoarele puncte:
 - I. modificarea statutelor;
 - II. alegerea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pe baza statutelor noi;
 - III. Chestia amovărei din post a d-lui contabil Ioan Nistor.
9. Eventuale propuneri.

Domnii acționarii, cari doresc a participa la adunarea generală în sensul §§-lor 21 și 22 din statute sunt rugați a și prezenta acțiunile, eventual dovezile de plenipotență cel mult până în 3 Aprilie a. c. la casa centralei noastre Șeica-mare, sau a filialelor din Mediaș și Elisabetopole precum și la institutul „Albina“ în Sibiu.

Șeica-mare, 12 Martie 1909.

DIRECȚIUNEA.

Bilanț la 31 Decembrie 1908.

ACTIVE:		Cor.	f.	PASIVE:		Cor.	f.
Casa în număr		20251	74	Capital societar		200000	—
Bon în giro și la alte bănci		5905	33	Fond de rezervă		47581	—
Cambii escontate		875390	—	Fond de penziuni		2281	68
Impr. pe obligațiuni cu acop. hip.		221390	50	Fond de binefaceri		1662	74
„ „ „ „ caventi		175370	20	Depuneri spre fructificare		577245	86
Edificiul institutului și realități de vânzare		26681	78	Cambii reescontate		460786	—
Efecte		10400	—	Dividendă neridicată		66	—
Mobilier	2270	—	—	Creditori		1346	77
după amortizare de	220	—	2050	Interese transitoare anticipate		20966	43
Interese transitoare restante		2384	81	Profit curat		28887	88
		1340824	36			1340824	36

Contul Profite și Perderi la 31 Decembrie 1908.

DEBIT:		Cor.	f.	CREDIT:		Cor.	f.
Interese de depuneri		29037	44	Interese:			
Spese: Salare	8425	—	—	dela cambii escontate	39513	49	
Imprimare, registre, porto, diverse	3788	95		dela impr. pe oblig. cu acop. hipotecare	15863	77	
Marce de prezență	1338	—	13551	95	dela impr. pe oblig. cu caventi	15436	60
Contribuțiune:				dela efecte	450	—	
directă și aruncuri	4519	18		dela cont carent	4344	75	78608
10% dela interese de depuneri	2903	74	7422	92	Chirii		51158
Amortizări din mobilier			220				
Profit curat			28887				
			79120				79120
			19				19

Șeica-mare, 31 Decembrie 1908.

Racoja m. p.
director executiv și președinte.

Marius Peculea m. p.
contabil.

Direcțiunea:

Ioan Iltu m. p. Varga m. p. Lissai m. p. Dr. Roman m. p. Dr. Alexandru Morariu m. p. Ioan Nistor m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Șeica-mare, — Nagyselyk, 12 Martie 1909.

Ioan Vătășan m. p.,
revizor expert al „Solidarității“.

Vasilie Tipurița m. p.

Peculea m. p.

Aviz!

Subsemnatul îmi iau voia a aduce la cunoștința Onor. public din Brașov și jur pentru a nu fi în eroare Stim. Public, că îmi continui profesiunea zugrăvitului și mai departe, la care mă rog a mă sprijini, ca măestru român și totodată atrag atențiunea On. domni preceți, a mă sprijini cu binevoitorul concurs al d-lor.

Pentru înlesnire pot fi avizat printr'o carte postală.

Cu stimă

Nicolae Arsu,

măestru-zugrav și văpsitor.

519,3-5. Brașovul-vechiu, Str. bis. rom. Nr. 19/e

N. GRĂDINAR,

BRAȘOV, Strada neagră Nr. 1.

Recomandă:

Cafea prăjită, Klgr. à Cor. 3-20

„ „ „ „ „ 4-—

„ „ „ „ „ 4-80

Liqueruri fine. Rum Jamaica. Iava.

Cuba. Diferite soiuri de Cognac

în buteli, și tot felul de mărfuri de băcănie.

În fiecare zi:

Krennwürstel proaspeți.

Suncă escelentă.

Costițe de porc fierte și nefierte.

Cele mai fine

Cărnuri afumate (mezeluri)

se capătă la

H. G. ZEIDNER,

Brașov, Strada Hirscher.

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă binefacere pentru Dame, se poate conserva și cultiva folosind

CORSET GRADEFRONT

care este comod și modern.

se capătă după măsură sau gata numai în

MAGAZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,

Confecționare de corsete specialitate

BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21

Fundată la 1873.

MODERNI

Institut artistic fotografic
JOSEF SCHULLER & SOHN
mai înainte Leopold Adler,
BRAȘOV,
Strada Porți Nr. 14.

MODERNI

Lucru solid. — Prețuri solide.

Se caută 2 lucrători, cari să caută 2 lucrători, priceapă țesutul pânzei de in cu mașina „Jacquard“ pentru Moldova (Bacău). Doritorii să se adreseze la redacțiunea scestui ziar.

A T E N Ţ I U N E !

Intenționăm a reduce mult, depositul nostru atât de haine gata pentru copii băieți și domni, cât și de **Stofe pentru haine bărbătești.** În urma aceasta vindem articolele amintite mai sus cu prețuri foarte reduse.

În fie-care zi dela 8—12 oare a. m. și dela 2—6 oare p. m.

Comande din provincie se efectuează prompt.

(38,4—10.)

Depner, Roth & Westemean,
Brașov, Strada Vămiei Nr. 1-3. (Vis-à-vis de Cafeneaca „Drexler“).